

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2003/59/EY,
annettu 15 päivänä heinäkuuta 2003,**

maanteiden tavara- ja henkilöliikenteeseen tarkoitettujen tiettyjen ajoneuvojen kuljettajien perustason ammattipätevyydestä ja jatkokoulutuksesta, neuvoston asetuksen (ETY) 3820/85 ja neuvoston direktiivin 91/439/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 76/914/ETY kumoamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 71 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Asetuksen (ETY) N:o 3820/85 ⁽⁴⁾ 5 artiklan 1, 2 ja 4 kohdassa säädetään, että tietyillä maanteiden tavara- ja henkilöliikenteen kuljettajilla on tieliikenteen kuljettajien koulutuksen vähimmäistasosta annettujen yhteisön sääntöjen mukaisesti oltava ammattitaitoa osoittava todistus, joka määräytyy iän, käytetyn ajoneuvoluokan ja ajetun reitin pituuden perusteella. Edellä mainittu vähimmäistaso määritellään direktiivissä 76/914/ETY ⁽⁵⁾.

(2) Koska asetuksen (ETY) N:o 3820/85 säännökset koskevat vain erittäin pientä prosentiosuutta kuljettajista ja koska kuljettajien pakollisesta koulutuksesta on säädetty vain joissakin jäsenvaltioissa, suurin osa nykyisin yhteisön alueella ajavista kuljettajista harjoittaa ammattiaan pelkän ajokortin perusteella.

⁽¹⁾ EYVL C 154 E, 29.5.2001, s. 258 ja EYVL C 20 E, 28.1.2003, s. 263.

⁽²⁾ EYVL C 260, 17.9.2001, s. 90.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 17 päivänä tammikuuta 2002 (EYVL C 271 E, 7.11.2002, s. 381), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 5 päivänä joulukuuta 2002 (EUVL C 32 E, 11.2.2003, s. 9) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 8 päivänä huhtikuuta 2003 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2003.

⁽⁴⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 3820/85, annettu 20 päivänä joulukuuta 1985, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta (EYVL L 370, 31.12.1985, s. 1).

⁽⁵⁾ Neuvoston direktiivi 76/914/ETY, annettu 16 päivänä joulukuuta 1976, tieliikenteen kuljettajien koulutuksen vähimmäistasosta (EYVL L 357, 29.12.1976, s. 36).

(3) Jotta kuljettajat voisivat vastata maantieliikenteen markkinoiden kehityksen myötä syntyneisiin uusiin vaatimuksiin, yhteisön säännöt olisi laajennettava koskemaan kaikkia kuljettajia riippumatta siitä, harjoittavatko he ammattiaan omaan tai toisen lukuun itsenäisinä ammatinharjoittajina tai työntekijöinä.

(4) Uusien yhteisön sääntöjen vahvistamisen tarkoituksena on koulutuksen avulla varmistaa kuljettajan ammattitaito sekä kuljettajan ammattiin pääsyn että sen jatkuvan harjoittamisen osalta.

(5) Pakollisen perustason ammattipätevyyden ja jatkokoulutuksen tarkoituksena on erityisesti parantaa tieturvallisuutta ja kuljettajan turvallisuutta myös niiden tehtävien yhteydessä, jotka kuljettaja hoitaa ajoneuvon ollessa pysäköitynä. Kuljettajan ammatin nykyaikaisen luonteen olisi myös herätettävä nuorissa mielenkiintoa tätä ammattia kohtaan, jotta aikoina, jolloin kuljettajista on pulaa, voitaisiin saada uusia kuljettajia palvelukseen.

(6) Kilpailuedellytysten eriarvoisuuden välttämiseksi tätä direktiiviä olisi sovellettava kuljetustoimintaan, kun ajoneuvoa kuljettaa jäsenvaltion kansalainen tai kolmannen maan kansalainen, jolla on jäsenvaltioon sijoittautuneen yrityksen kanssa työsuhde tai jota jäsenvaltioon sijoittautunut yritys käyttää.

(7) Jotta jäsenvaltiot voivat osoittaa, että kuljettaja täyttää hänelle asetetut vaatimukset, jäsenvaltioiden olisi annettava kuljettajalle ammattitaitoa osoittava todistus, jäljempänä 'CAP', perustason ammattipätevyydestä tai jatkokoulutuksesta.

(8) Koska tietyissä jäsenvaltioissa jo käytössä olevien järjestelmien välillä on eroja, jäsenvaltioiden olisi voitava valita eri vaihtoehtojen kesken perustason ammattipätevyyttä koskevien säännösten täytäntöönpanon helpottamiseksi.

(9) Työelämässä olevien kuljettajien pätevyyden säilyttämiseksi näille kuljettajille olisi järjestettävä säännöllisin väliajoin kertauskoulutusta heidän ammattinsa hoitamisen kannalta keskeisten taitojen osalta.

(10) Perustason ammattipätevyyden antavassa koulutuksessa ja jatkokoulutuksessa noudatettavat vähimmäisvaatimukset koskevat turvallisuussääntöjä, joita on noudatettava ajoneuvon ollessa ajossa ja pysäytettynä. Ennakoivan ajotavan — vaaratilanteiden ennakointi, muiden tiellä liikkujien huomioon ottaminen — kehittäminen rinta rinnan polttoaineen kulutuksen vähentämisen kanssa vaikuttaa myönteisesti niin yhteiskuntaan kuin itse maantiekuljetusalaan.

- (11) Tällä direktiivillä ei saisi olla vaikutusta saavutettuihin oikeuksiin niiden kuljettajien osalta, joilla on kuljettajan ammatin harjoittamiseen tarvittava ajokortti, joka on hankittu ennen sitä ajankohtaa, josta alkaen edellytetään vastaavan perustason ammattipätevyyden tai jatkokoulutuksen osoittavaa CAP-todistusta.
- (12) Vain niiden koulutuskeskusten, jotka ovat jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten hyväksymiä, olisi voitava järjestää perustason ammattipätevyyteen ja jatkokoulutukseen liittyviä kursseja. Toimivaltaisten viranomaisten olisi vahvistettava yhdenmukaiset hyväksyntäperusteet, mukaan lukien selkeästi osoitettu korkea ammatillinen pätevyys, tällaisten hyväksytyjen keskusten laadun takaimiseksi.
- (13) Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ohella myös kaikkien näiden viranomaisten nimeämien elinten olisi vastattava perustason ammattipätevyyden hankkimiseen ja jatkokoulutukseen kuuluvien kokeiden järjestämisestä. Koska tämä direktiivi on tärkeä tieliikenneturvallisuuden ja yhtäläisten kilpailuedellytysten kannalta, jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi valvottava näitä kokeita.
- (14) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä, että ensimmäinen jatkokoulutusjakso on suoritettava viiden vuoden kuluessa joko perustason ammattipätevyyttä osoittavan CAP-todistuksen antamisesta tai tietyille kuljettajille saavutettujen oikeuksien vaatimista varten asetetun määräajan päättymisestä, ja niiden olisi annettava kuljettajalle tästä CAP-todistus. Näitä ajanjaksoja olisi voitava lyhentää tai pidentää. Ensimmäisen jatkokoulutusjakson suorittaneen kuljettajan olisi suoritettava jatkokoulutusta joka viides vuosi.
- (15) Todistaakseen, että kuljettajalla, joka on jäsenvaltion kansalainen, on direktiivin mukainen CAP-todistus, ja erilaisten CAP-todistusten vastavuoroisen tunnustamisen helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi merkittävä asianomainen yhdenmukainen yhteisön koodi ja sen voimassaolon päättymispäivä joko ajokorttiin tai uuteen kuljettajan ammattipätevyyskorttiin, joka on jäsenvaltioiden vastavuoroisesti tunnustama ja jonka yhdenmukainen malli on tässä direktiivissä. Ammattipätevyyskortin olisi täytettävä samat turvavaatimukset kuin ajokortin, koska sen antamalla oikeuksilla on suuri merkitys tieturvallisuuden ja yhtäläisten kilpailuedellytysten kannalta. Jäsenvaltioille annettavan mahdollisuuden merkitä yhteisön koodi tähän uuteen korttiin olisi merkittävä sitä, että ne voivat vahvistaa ajokorteille voimassaoloajan, joka ei ole sama kuin jatkokoulutuksen voimassaoloaika, koska direktiivin 91/439/ETY⁽¹⁾ mukaan kukin jäsenvaltio voi kansallisin perustein määrätä antamiensa ajokorttien voimassaoloajan.
- (16) Direktiivin 91/439/ETY liitteet I ja I a olisi muutettava lisäämällä niissä olevaan yhdenmukaisten koodien ja alakoodien luetteloon uusi yhteisön koodi, jossa mainitaan päivämäärä, johon asti kuljettaja täyttää hänen ammattitaidolleen asetetut vaatimukset joko perustason ammattipätevyyden tai jatkokoulutuksen osalta.
- (17) Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien kolmansien maiden kuljettajien ammattitaidon todistamisesta olisi annettava erityissäännökset.
- (18) Komission olisi valvottava tämän direktiivin täytäntöönpanoa ottaen erityisesti huomioon direktiivissä säädetyt erilaiset järjestelmät perustason ammattipätevyyden hankkimiseksi ja annettava Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle asiaa koskeva kertomus.
- (19) Koska tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluu hyvin suuri määrä kuljettajia, perustason ammattipätevyyden hankkimista koskevia säännöksiä olisi sovellettava kahdessa vaiheessa sen mukaan, onko kyseessä henkilö- vai tavarakuljetus. Tämän direktiivin vaiheittaisen soveltamisen ansiosta myös jatkokoulutusjärjestelyt voidaan toteuttaa asteittain tavaraliikenteen kuljettajien perustason ammattipätevyyden hankkimista koskevan velvoitteen osalta.
- (20) Tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽²⁾ mukaisesti.
- (21) Perustason ammattipätevyyttä koskevien säännösten kaksivaiheisen soveltamisen huomioon ottamiseksi olisi kumottava asetuksen (ETY) N:o 3820/85 asiaa koskevat säännökset ja direktiivin 76/914/ETY.
- (22) Yhteisön oikeuden periaatteiden noudattamiseksi on kuitenkin toivottavaa, että niiden ajoneuvojen kuljettajat, joiden käytöllä katsotaan olevan vähäinen vaikutus tieturvallisuuteen, tai joille tämän direktiivin säännökset asettaisivat kohtuuttoman taloudellisen tai sosiaalisen rasituksen, vapautetaan tämän direktiivin noudattamisesta.
- (23) Koska suunnitellun toiminnan tavoitetta, joka on yhteisön laajuisen standardin asettaminen perustason ammattipätevyydelle ja jatkokoulutukselle, ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin suunnitellun toiminnan laajuus ja vaikutukset huomioiden, ja ne voidaan siten saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen,

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 91/439/ETY, annettu 29 päivänä heinäkuuta 1991, yhteisön ajokortista (EYVL L 237, 24.8.1991, s. 1), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2000/56/EY (EYVL L 237, 21.9.2000, s. 45).

⁽²⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Soveltamisala

Tätä direktiiviä sovelletaan kuljetustoimintaan, jota suorittavat:

- a) jäsenvaltion kansalaiset,
- b) kolmannen maan kansalaiset, joilla on jäsenvaltioon sijoittautuneen yrityksen kanssa työsuhde tai joita jäsenvaltioon sijoittautunut yritys käyttää,

jäljempänä 'kuljettajat', jotka suorittavat maantiekuljetuksia yhteisössä seuraavanlaisilla ajoneuvoilla:

- ajoneuvot, joiden kuljettamiseen vaaditaan direktiivin 91/439/ETY mukainen luokkaan C1, C1 + E, C tai C + E kuuluva tai vastaavaksi tunnustettu ajokortti,
- ajoneuvot, joiden kuljettamiseen vaaditaan direktiivin 91/439/ETY mukainen luokkaan D1, D1 + E, D tai D + E kuuluva tai vastaavaksi tunnustettu ajokortti.

2 artikla

Poikkeukset

Tätä direktiiviä ei sovelleta kuljettajiin, jotka kuljettavat ajoneuvoja

- a) joiden suurin sallittu nopeus on 45 kilometriä tunnissa;
- b) jotka ovat asevoimien, pelastuspalvelun, palontorjuntaviranomaisten ja yleisestä järjestyksestä vastaavien viranomaisten käytössä tai hallinnassa;
- c) joilla tehdään tietestettä teknisiä parannuksia, korjausta tai huoltoa varten ja jotka ovat uusia tai muunnettuja ajoneuvoja, joita ei ole vielä otettu liikenteeseen;
- d) joita käytetään hätätilanteissa tai jotka on määrätty pelastustarkoituksiin;
- e) joita käytetään ajo-opetuksessa ajokortin tai 6 artiklassa ja 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ammattitaitoa osoittavan todistuksen (CAP) saamiseksi;
- f) joita käytetään muihin kuin kaupallisiin henkilö- tai tavarakuljetuksiin yksityiskäytössä;

- g) joilla kuljetetaan materiaaleja tai laitteita, joita ajoneuvon kuljettaja käyttää ammatiaan harjoittaessaan; tämän poikkeuksen edellytyksenä on, että ajoneuvon kuljettaminen ei ole kuljettajan päätoimi.

3 artikla

Ammattipätevyys ja koulutus

1. Edellä 1 artiklassa määritellyn kuljetustoiminnan harjoittamisen ehtona on velvoite hankkia perustason ammattipätevyys ja osallistua jatkokoulutukseen. Tämän vuoksi jäsenvaltioilla on oltava

- a) järjestelmä perustason ammattipätevyuden hankkimiseksi

Jäsenvaltioiden on valittava seuraavien kahden vaihtoehdon välillä:

- i) sekä opetukseen osallistuminen että kokeen suorittaminen

Liitteen I osassa 2 olevan 2 kohdan 1 alakohdan mukaisesti tällaisen perustason ammattipätevyuden hankkimiseen kuuluu pakollinen opetukseen osallistuminen määrätyn ajan. Sen päätteeksi järjestetään koe. Kokeesta suoriutuneelle annetaan 6 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP).

- ii) pelkkien kokeiden suorittaminen

Liitteen I osassa 2 olevan 2 kohdan 2 alakohdan mukaisesti tällaisen perustason ammattipätevyuden hankkiminen ei edellytä pakollista opetuksen seuraamista vaan ainoastaan teoriaa ja käytäntöä koskevien kokeiden suorittamista. Kokeista suoriutuneelle annetaan 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP).

Jäsenvaltio voi kuitenkin sallia kuljettajan kuljettavan ajoneuvoa alueellaan ennen kuin hänelle on annettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP), jos hän suorittaa ammatillista koulutusta, joka kestää vähintään kuusi kuukautta ja enintään kolme vuotta. Ammatillisen koulutuksen puitteissa voidaan i ja ii alakohdassa tarkoitettut kokeet suorittaa vaihteittain.

- b) jatkokoulutusjärjestelmä

Jatkokoulutukseen kuuluu liitteen I osan 4 mukaisesti pakollinen opetuksen seuraaminen. Koulutuksen päätteeksi annetaan 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP).

2. Jäsenvaltiot voivat myös säätää järjestelmästä perustason ammattipätevyuden hankkimiseksi nopeutetusti, jotta kuljettaja voi kuljettaa autoa 5 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa ja b alakohdassa sekä 3 kohdan a alakohdan i alakohdassa ja b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

Perustason ammattipätevyuden hankkiminen nopeutetusti edellyttää liitteen I osan 3 mukaisesti pakollista opetuksen seuraamista. Opetuksen päätteeksi järjestetään koe. Kokeesta suoriutuneelle annetaan 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP).

3. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa direktiivin 96/26/EY⁽¹⁾ mukaisen ammattipätevyyttä osoittavan todistuksen saaneen kuljettajan 1 kohdan a alakohdan i ja ii alakohdassa tarkoitettuja kokeista niiden aineiden osalta, joita mainitussa direktiivissä tarkoitettu koe koskee, ja asianmukaisissa tapauksissa kyseisten aineiden oppitunneilla käymisestä.

4 artikla

Saavutetut oikeudet

Pakollisen perustason ammattipätevyyden hankkimisesta vapautetaan kuljettajat, joilla on

- a) luokkaan D1, D1 + E, D tai D + E kuuluva tai vastaavaksi tunnustettu ajokortti, joka on myönnetty viimeistään kahden vuoden kuluttua päivästä, jona tämä direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä;
- b) luokkaan C1, C1 + E, C tai C + E kuuluva tai vastaavaksi tunnustettu ajokortti, joka on myönnetty viimeistään kolmen vuoden kuluttua päivästä, jona tämä direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä.

5 artikla

Perustason ammattipätevyys

1. Perustason ammattipätevyys ei edellytä vastaavan ajokortin hankkimista ennen koulutusta.
2. Tavaraliikenteeseen tarkoitettujen ajoneuvon kuljettaja voi kuljettaa
  - a) 18 vuoden ikäisestä:
    - i) ajokorttiluokkiin C ja C + E kuuluvia ajoneuvoja edellyttäen, että hänellä on 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP);
    - ii) ajokorttiluokkiin C1 ja C1 + E kuuluvia ajoneuvoja edellyttäen, että hänellä on 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP);
  - b) 21 vuoden ikäisestä ajokorttiluokkiin C ja C + E kuuluvia ajoneuvoja edellyttäen, että hänellä on 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP).
3. Matkustajaliikenteeseen tarkoitettujen ajoneuvon kuljettaja voi kuljettaa
  - a) 21 vuoden ikäisestä:
    - i) ajokorttiluokkiin D ja D + E kuuluvia ajoneuvoja, joita käytetään henkilökuljetuksiin säännöllisillä enintään 50 kilometrin pituisilla reiteillä, ja ajokorttiluokkiin D1 ja D1+E kuuluvia ajoneuvoja edellyttäen, että hänellä on 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP).

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 96/26/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 1996, maanteiden kansallisen ja kansainvälisen tavaraliikenteen harjoittajien ammattiin pääsystä sekä tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä toimenpiteistä näiden liikenteenharjoittajien sijoittautumisvapauden tehokkaan käyttämisen edistämiseksi (EYVL L 124, 23.5.1996, s. 1). Viimeksi muutettu direktiivillä 98/76/EY (EYVL L 277, 14.10.1998, s. 17).

Jäsenvaltiot voivat sallia johonkin yllä mainittuun luokkaan kuuluvaa ajoneuvoa kuljettavan henkilön ajaa tällaista ajoneuvoa alueellaan 18 vuoden ikäisestä edellyttäen, että hänellä on 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP).

- ii) ajokorttiluokkiin D ja D + E kuuluvia ajoneuvoja edellyttäen, että hänellä on 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP).

Jäsenvaltiot voivat sallia johonkin yllä mainittuun luokkaan kuuluvaa ajoneuvoa kuljettavan henkilön ajaa tällaista ajoneuvoa alueellaan 20 vuoden ikäisestä edellyttäen, että hänellä on 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP). Tätä ikää voidaan alentaa 18 vuoteen, jos kuljettaja kuljettaa kyseisiä ajoneuvoja ilman matkustajia.

- b) 23 vuoden ikäisestä ajokorttiluokan D ja D + E ajoneuvoja edellyttäen, että hänellä on 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP).

4. Maanteiden tavaraliikenteen kuljettajat, joilla on 6 artiklassa tarkoitettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP) pätevydestä kuljettaa jotakin 2 kohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluvaa ajoneuvoa, vapautetaan tällaisen ammattitaitoa osoittavan todistuksen hankkimisesta muiden kyseisessä kohdassa tarkoitettujen ajoneuvoluokkien osalta, sanotun kuitenkin vaikuttamatta tämän artiklan 2 kohdassa vahvistettuihin ikärajoihin.

Näitä säännöksiä sovelletaan samoin edellytyksin henkilöliikenteen kuljettajiin 3 kohdassa tarkoitettujen ajoneuvoluokkien osalta.

5. Maanteiden tavaraliikenteen kuljettajat, jotka laajentavat tai muuttavat toimintaansa harjoittaakseen henkilöliikennettä tai päinvastoin ja joilla on 6 artiklassa tarkoitettu ammattitaitoa osoittava todistus (CAP), vapautetaan perustason ammattipätevyyttä koskevien yhteisten osien suorittamisesta uudelleen, ja heidän on suoritettava vain uuden pätevyden edellyttämät erityiset osat.

6 artikla

Ammattitaitoa osoittava todistus (CAP) perustason ammattipätevyydestä

1. Ammattitaitoa osoittava todistus (CAP) perustason ammattipätevyydestä
  - a) Kurssille osallistumisen ja kokeen perusteella annettava ammattitaitoa osoittava todistus (CAP)

Jäsenvaltioiden on 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaisesti edellytettävä, että kuljettajan ammattiin pyrkivä osallistuu opetukseen, jota järjestetään liitteessä I olevan 5 osan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisen hyväksymässä koulutuskeskuksessa, jäljempänä 'hyväksytty koulutuskeskus'. Koulutukseen kuuluvat kaikki liitteessä I olevan 1 osan luettelossa tarkoitetut aineet. Koulutus päättyy liitteessä I olevan 2 osan 2 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettujen kokeiden läpäisemiseen. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tai niiden nimeämät elimet järjestävät kyseisen kokeen, jonka tarkoituksena on tarkistaa, onko kuljettajan ammattiin pyrkivällä liitteessä I olevassa 1 osassa vaaditut tiedot edellä mainituista aineista. Mainitut viranomaiset tai elimet valvovat kyseisiä kokeita ja antavat kokeen läpäiselle kuljettajalle ammattitaitoa osoittavan todistuksen (CAP) perustason ammattipätevyydestä.

- b) Kokeen perusteella annettava ammattitaitoa osoittava todistus (CAP)

Jäsenvaltioiden on 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan mukaisesti edellytettävä, että kuljettajan ammattiin pyrkivä läpäisee liitteessä I olevan 2 osan 2 kohdan 2 alakohdassa tarkoitetut, teoriaa ja käytäntöä testaavat kokeet. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tai niiden nimeämät elimet järjestävät kyseiset kokeet, joiden tarkoituksena on tarkistaa, onko kuljettajan ammattiin pyrkivällä liitteessä I olevassa 1 osassa vaaditut tiedot kaikista edellä mainituista aineista. Mainitut viranomaiset tai elimet valvovat kyseisiä kokeita ja antavat kokeen läpäiselle kuljettajalle ammattitaitoa osoittavan todistuksen (CAP) perustason ammattipätevyydestä.

2. Ammattitaitoa osoittava todistus (CAP) nopeutetulla koulutuksella saadusta perustason ammattipätevyydestä

Jäsenvaltioiden on 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti edellytettävä, että kuljettajan ammattiin pyrkivä osallistuu hyväksytyssä koulutuskeskuksessa järjestettävään opetukseen. Koulutukseen kuuluvat kaikki liitteessä I olevan 1 osan luettelossa luetellut aineet.

Koulutus päättyy liitteessä I olevassa 3 osassa tarkoitetun kokeen läpäisemiseen. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tai niiden nimeämät elimet järjestävät kyseisen kokeen, jonka tarkoituksena on tarkistaa, onko kuljettajan ammattiin pyrkivällä liitteessä I olevassa 1 osassa vaaditut tiedot edellä mainituista aineista. Mainitut viranomaiset tai elimet valvovat kyseisiä kokeita ja antavat kokeen läpäiselle kuljettajalle ammattitaitoa osoittavan todistuksen (CAP) nopeutetulla koulutuksella saadusta perustason ammattipätevyydestä.

7 artikla

Jatkokoulutus

Jatkokoulutus muodostuu koulutuksesta, jonka avulla 6 artiklassa tarkoitettujen ammattitaitoa osoittavien todistusten (CAP) haltijat ja 4 artiklassa tarkoitetut kuljettajat voivat täydentää ammattiinsa liittyvää keskeistä tietämystä ja jossa kiinnitetään erityistä huomiota tieturvallisuuteen ja polttoainekulutuksen vähentämiseen.

Tämän koulutuksen järjestävät hyväksytyt koulutuskeskukset liitteessä I olevan 5 osan mukaisesti. Jos kuljettaja siirtyy toisen yrityksen palvelukseen, on jo suoritettu jatkokoulutus otettava huomioon.

Jatkokoulutuksen tarkoituksena on syventää ja tarkentaa tietämystä joidenkin liitteessä I olevassa 1 osassa tarkoitettujen aineiden osalta.

8 artikla

Ammattitaitoa osoittava todistus (CAP) jatkokoulutuksesta

1. Edellä 7 artiklassa tarkoitetun jatkokoulutuksen päätyttyä jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tai hyväksytyt koulutuskeskukset antavat kuljettajalle ammattitaitoa osoittavan todistuksen (CAP) jatkokoulutuksesta.

2. Seuraavien kuljettajien on suoritettava ensimmäinen jatkokoulutusjakso:

- a) 6 artiklassa tarkoitetun ammattitaitoa osoittavan todistuksen (CAP) haltija viiden vuoden kuluessa todistuksen antamisesta;
- b) 4 artiklassa tarkoitetut kuljettajat viiden vuoden kuluessa 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista ajankohdista jäsenvaltioiden määräämän aikataulun mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat lyhentää tai pidentää a ja b alakohdassa tarkoitettua aikaa muun ohessa sitä silmällä pitäen, että sekä ajokortin että todistuksen viimeinen voimassaolopäivä olisi sama tai että jatkokoulutusjärjestelyt saadaan toteutettua asteittain. Tämän ajan on kuitenkin oltava vähintään kolme ja enintään seitsemän vuotta.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetun ensimmäisen jatkokoulutusjakson suorittaneen kuljettajan on suoritettava jatkokoulutusjakso joka viides vuosi ja ennen jatkokoulutuksesta annetun ammattitaitoa osoittavan todistuksen (CAP) voimassaolon päättymistä.

4. Edellä 6 artiklassa tarkoitetun ammattitaitoa osoittavan todistuksen (CAP) tai tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ammattitaitoa osoittavan todistuksen (CAP) haltijan ja 4 artiklassa tarkoitetun kuljettajan, jotka ovat keskeyttäneet ammatinsa harjoittamisen ja jotka eivät täytä 1—3 kohdan vaatimuksia, on suoritettava jatkokoulutusjakso ennen ammatin harjoittamiseen uudelleen ryhtymistä.

5. Maanteiden tavarai- tai henkilöliikenteen kuljettajat, jotka ovat suorittaneet jatkokoulutusjakson jonkin 5 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetun ajokorttiluokan osalta, vapautetaan jatkokoulutuksen suorittamisesta muiden mainituissa kohdissa tarkoitettujen luokkien osalta.

9 artikla

Koulutuspaikka

Edellä 1 artiklan a alakohdassa tarkoitettujen kuljettajien on hankittava edellä 5 artiklassa tarkoitettu perustason ammattipätevyys siinä jäsenvaltiossa, jossa on heidän vakainainen asuinpaikkansa, sellaisena kuin se määritellään asetuksen (ETY) N:o 3821/85 (1) 14 artiklassa.

Edellä 1 artiklan b alakohdassa tarkoitettujen kuljettajien on hankittava kyseinen ammattipätevyys siinä jäsenvaltiossa, jossa yritys sijaitsee tai joka on myöntänyt heille työluvan.

Edellä 1 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettujen kuljettajien on suoritettava 7 artiklassa tarkoitettu jatkokoulutus siinä jäsenvaltiossa, jossa heidän vakainainen asuinpaikkansa on tai jossa he työskentelevät.

(1) Neuvoston asetus (ETY) N:o 3821/85, annettu 20 päivänä joulukuuta 1985, tieliikenteen valvontalaitteista (EYVL L 370, 31.12.1985, s. 8), asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettu komission asetuksella (EY) N:o 1360/2002 (EYVL L 207, 5.8.2001, s. 1).

10 artikla

Yhteisön koodit

1. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset merkitsevät 6 artiklassa tarkoitetun CAP-todistuksen ja 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun CAP-todistuksen pohjalta sekä 5 artiklan 2 ja 3 kohdan sekä 8 artiklan säännökset huomioon ottaen tämän artiklan 2 kohdan mukaisen yhteisön koodin vastaavan ajokorttiluokan viereen:

- ajokorttiin, tai
- liitteessä II esitetyn yhteisön mallin mukaisesti laadittuun kuljettajan ammattipätevyyskorttiin.

Jäsenvaltioiden myöntämät kuljettajan ammattipätevyyskortit on tunnustettava vastavuoroisesti. Toimivaltaisten viranomaisten on korttia myönnettäessä varmistettava, että ajokortti, jonka numero mainitaan kortissa, on voimassa.

2. Lisätään direktiivin 91/439/ETY liitteissä I ja I a vahvistettuun yhteisön koodien luetteloon seuraava yhteisön koodi seuraavasti:

”95. .... asti voimassa olevan (esimerkiksi: 95.01.01.2012), 3 artiklassa tarkoitettua ammattitaitoa osoittavan CAP-todistuksen saanut kuljettaja.”

3. a) Sellaisen edellä 1 artiklan b alakohdassa tarkoitetun kuljettajan, joka kuljettaa tavaraliikenteessä käytettäviä ajoneuvoja, on todistettava, että hänellä on tässä direktiivissä säädetty ammattipätevyys ja koulutus asetuksessa (EY) N:o 484/2002⁽¹⁾ säädetyn kuljettajatodistuksen avulla.

Jäsenvaltio voi tällaisen todistuksen lisäksi myöntää kuljettajalle liitteessä II tarkoitetun ammattipätevyyskortin, johon vastaava yhteisön koodi on merkitty.

b) Sellaisen edellä 1 artiklan b alakohdassa tarkoitetun kuljettajan, joka kuljettaa henkilöliikenteessä käytettäviä ajoneuvoja, on todistettava tässä direktiivissä säädetty ammattipätevyys joko

- yhteisön koodin avulla, joka on merkitty yhteisön mallin mukaiseen ajokorttiin, jos hän on tällaisen kortin haltija, tai
- liitteessä II tarkoitetulla ammattipätevyyskortilla, johon on merkitty vastaava yhteisön koodi, tai
- kansallisella todistuksella, jonka voimassaolon jäsenvaltiot tunnustavat vastavuoroisesti alueellaan.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 484/2002, annettu 1 päivänä maaliskuuta 2002, neuvoston asetusten (ETY) N:o 881/92 ja (ETY) N:o 3118/93 muuttamisesta kuljettajatodistuksen käyttöön ottamiseksi (EYVL L 76, 19.3.2002, s. 1).

11 artikla

Tieteen ja tekniikan kehitykseen mukauttaminen

Muutokset, jotka ovat tarpeen liitteiden I ja II mukauttamiseksi tieteen ja tekniikan kehitykseen, vahvistetaan 12 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

12 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

13 artikla

Kertomus

Komissio antaa ennen 10 päivää syyskuuta 2011 Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle kertomuksen, jossa on ensimmäinen arviointi tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja erityisesti 3 artiklassa tarkoitettujen perustason ammattipätevyiden hankkimista koskevien eri järjestelmien keskinäisestä vastaavuudesta sekä siitä, kuinka tehokkaasti niillä saavutetaan tavoitteena oleva pätevyystaso. Kertomukseen liitetään tarvittaessa asianmukaisia ehdotuksia.

14 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja soveltaminen

1. Jäsenvaltioiden on saatettava voimaan tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset ennen 10 päivää syyskuuta 2006. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säädöksiä
  - luokkiin D1, D1 + E, D ja D + E kuuluvien ajoneuvojen kuljettamiseen tarvittavan perustason ammattipätevyiden osalta 10 päivästä syyskuuta 2008,
  - luokkiin C1, C1 + E, C ja C + E kuuluvien ajoneuvojen kuljettamiseen tarvittavan perustason ammattipätevyiden osalta 10 päivästä syyskuuta 2009.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä ja avustettava toisiaan näiden toimenpiteiden soveltamisessa.

15 artikla

Kumoaminen

1. Muutetaan asetuksen (ETY) N:o 3820/85 5 artikla seuraavasti:
  - a) Kumotaan 1 kohta 10 päivästä syyskuuta 2009;
  - b) Kumotaan 2 ja 4 kohta 10 päivästä syyskuuta 2008.
2. Kumotaan direktiivi 76/914/ETY 10 päivästä syyskuuta 2009.
3. Direktiivin 76/914/ETY noudattamiseksi annettuja lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä lakataan soveltamasta:
  - maanteiden henkilöliikenteeseen tarkoitettujen ajoneuvojen kuljettajiin 10 päivästä syyskuuta 2008,
  - maanteiden tavaraliikenteeseen tarkoitettujen ajoneuvojen kuljettajiin 10 päivästä syyskuuta 2009.

16 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

17 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 15 päivänä heinäkuuta 2003.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

P. COX

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

G. TREMONTI

LIIITE I

AMMATTIPÄTEVYYTTÄ JA KOULUTUSTA KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

1 jakso: Oppiaineiden luettelo

Jäsenvaltioiden on perustason ammattipätevyys- ja jatkokoulutuksen arvioinnissa otettava huomioon vähintään tähän luetteloon sisältyvissä aineissa hankitut tiedot. Kuljettajan ammattiin pyrkivillä on oltava sellaiset tiedot ja käytännön taidot, että he kykenevät ajamaan turvallisesti kyseisen ajokorttiluokan ajoneuvoja.

Vähimmäistasona pidetään päätöksen 85/368/ETY⁽¹⁾ liitteessä I säädetyn koulutustasojärjestelmän 2 tasoa eli oppivelvollisuuskoulutusta, jota on täydennetty ammatillisella koulutuksella.

1. Turvallisuussääntöihin perustuva järkevän ajokäyttäytymisen parantaminen

Kaikki ajokortit

1.1 tavoite: tuntee voimansiirron ominaisuudet sen käytön optimoimiseksi

vääntömomenttiin, tehoon ja moottorin ominaiskulutukseen liittyvät käyrät, käyntinopeusmittarin optimikäyttö, vaihteiston välityssuhteeseen liittyvät kaaviot,

1.2 tavoite: tuntee hallintalaitteiden tekniset ominaisuudet ja toiminta ajoneuvon hallitsemiseksi, kulumisen minimoimiseksi ja toimintahäiriöiden ennaltaehkäisemiseksi

paineöljykäyttöisten jarrupiirien erityisominaisuudet, jarrujen ja hidastinten käyttörajoitukset, jarrujen ja hidastimen yhteiskäyttö, nopeuden ja vaihteiston välityssuhteen yhteyden parantaminen, ajoneuvon inertian hyödyntäminen, hidastus- ja jarrutuskeinojen käyttö alamäessä, toimenpiteet toimintahäiriöiden varalle,

1.3 tavoite: osata optimoida polttoaineen käyttö

polttoaineen käytön optimointi soveltamalla kohtien 1.1 ja 1.2 taitotietoa,

Ajokortit C, C + E, C1 ja C1 + E

1.4 tavoite: osata kuormittaa ajoneuvo turvallisuussääntöjen ja ajoneuvon tarkoituksenmukaisen käytön mukaisesti

ajoneuvoihin liikkeessä vaikuttavat voimat, vaihteiston välityssuhteiden käyttö ajoneuvon kuorman ja tieprofiilin mukaan, ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän hyötykuorman määrittäminen, hyötytilavuuden määrittäminen, kuormituksen jakautuminen, akselin ylikuormituksen seuraukset, ajoneuvon vakaus ja painopiste, pakkausten ja kuormalavojen tyypit,

tärkeimmät lukitusta edellyttävät tavaraluokat, kiilaus- ja lukitusmenetelmät, lukitushihnojen käyttö, lukituslaitteiden tarkistus, käsittelylaitteiden käyttö, suojapeitteiden asettaminen ja poistaminen,

Ajokortit D, D + E, D1 ja D1 + E

1.5 tavoite: pystyä huolehtimaan matkustajien turvallisuudesta ja mukavuudesta

pitkittäisten ja poikittaisten liikkeiden hallinta, tienkäytön jakaminen, sijainti ajoradalla, pehmeä jarrutus, akselinyhteyden hallinta, erityisinfrastruktuurien käyttö (julkiset alueet, erikoiskaistat), turvallisen ajamisen ja kuljettajan muiden tehtävien välisten ristiriitojen ratkaiseminen, vuorovaikutus matkustajien kanssa, tiettyjen matkustajaryhmien kuljettamiseen liittyvät erityispiirteet (vammaiset, lapset),

1.6 tavoite: osata kuormittaa ajoneuvo turvallisuussääntöjen ja ajoneuvon tarkoituksenmukaisen käytön mukaisesti

ajoneuvoihin liikkeessä vaikuttavat voimat, vaihteiston välityssuhteiden käyttö ajoneuvon kuorman ja tieprofiilin mukaan, ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän hyötykuorman määrittäminen, kuormituksen jakautuminen, akselin ylikuormituksen seuraukset, ajoneuvon vakaus ja painopiste,

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 85/368/ETY, tehty 16 päivänä heinäkuuta 1985, Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ammatillisen koulutuksen todistusten vastaavuudesta (EYVL L 199, 31.7.1985, s. 56).

2. Säännösten soveltaminen

Kaikki ajokortit

2.1 tavoite: tuntea tieliikenteen sosiaalinen ympäristö ja siihen liittyvä säännöstö

kuljetusalan enimmäistyöajat; asetusten (ETY) N:o 3820/85 ja (ETY) N:o 3821/85 periaatteet, soveltaminen ja seuraukset; seuraamukset ajopiirturin käyttämättä jättämisestä, virheellisestä käytöstä tai väärentämisestä; tieliikenteen sosiaalisen ympäristön tunteminen: kuljettajan oikeudet ja velvollisuudet perustason ammattipätevyuden ja jatkokoulutuksen osalta,

Ajokortit C, C + E, C1 ja C1 + E

2.2 tavoite: tuntea tavarankuljetusta koskeva säännöstö

kuljetusluvut, tavarankuljetusta koskevien vakiosopimusten velvoitteet, kuljetussopimukseen kuuluvien asiakirjojen laadinta, kansainvälisten kuljetusluvut, tavarankansainvälisessä tiekuljetuksessa käytettävästä rahtisopimuksesta tehdyn yleissopimuksen (CMR-sopimuksen) velvoitteet, kansainvälisen rahtikirjan laadinta, rajanylitys, huolitsijat, tavaroiden mukana olevat erityisasiakirjat,

Ajokortit D, D + E, D1 ja D1 + E

2.3 tavoite: tuntea matkustajien kuljetusta koskeva säännöstö

erityisryhmien kuljettaminen, bussien turvalaitteet, turvavyöt, ajoneuvon kuormitus,

3. Terveys, tie- ja ympäristöturvallisuus, palvelu, logistiikka

Kaikki ajokortit

3.1 tavoite: tiedostaa liikenteeseen ja työtaturmiin liittyvät riskit

kuljetusalan työtaturmien tyypit, tieliikenteen onnettomuustilastot, raskaiden ajoneuvojen ja linja-autojen osallisuus onnettomuuksiin, inhimilliset, aineelliset ja taloudelliset seuraukset,

3.2 tavoite: pystyä ennalta ehkäisemään rikollisuus ja salamatkustajien kuljetus

yleinen informaatio, seuraukset kuljettajien kannalta, torjuntatoimenpiteet, tehtävät tarkistukset, kuljettajien vastuuseen liittyvä lainsäädäntö,

3.3 tavoite: pystyä ennalta ehkäisemään fyysiset riskit

ergonomiaperiaatteet: riskialttiit liikkeet ja asennot, fyysinen kunto, käsittelyharjoitukset, henkilökohtaiset suojava-

rusteet,

3.4 tavoite: tiedostaa fyysisen ja henkisen suorituskyvyn merkitys

terveellisen ja tasapainoisen ruokavalion periaatteet, alkoholin vaikutukset, lääkkeet ja muut käyttäytymiseen vaikuttavat aineet, väsymyksen ja stressin oireet, syyt ja vaikutukset, työn ja levon perusrhythmin keskeinen merkitys,

3.5 tavoite: kyetä arvioimaan hätätilanteita

toiminta hätätilanteessa: tilanteen arviointi, tilanteen pahenemisen estäminen, avun kutsuminen paikalle, loukkaantuneiden auttaminen ja ensiavun antaminen, toimenpiteet tulipalon varalta, raskaan tavaraliikenteen ajoneuvossa olevien tai bussimatkustajien evakuoiminen, kaikkien matkustajien turvallisuudesta huolehtiminen, väkivalta-

tilanteissa toimiminen, vahinkoilmoituksen laadinnan pääperiaatteet,

3.6 tavoite: osata käyttäytyä yrityksen imagoa tukevalla tavalla

kuljettajan käyttäytyminen ja yrityksen imago: kuljettajan työn laadun merkitys yritykselle, kuljettajan eri roolit, kuljettajan työssään kohtaamat henkilöt, ajoneuvon kunnossapito, työn organisointi, riidan seuraukset kaupallisella ja taloudellisella tasolla,

Ajokortit C, C + E, C1 ja C1 + E

3.7 tavoite: tuntea tavarankuljetusten taloudellinen ympäristö ja markkinajärjestelmä

tiekuljetukset suhteessa muihin kuljetusmuotoihin (kilpailu, rahtiaajat), tiekuljetusten eri toimintamuodot (muiden lukuun ja omaan lukuun tehtävät kuljetukset, kuljetuksiin liittyvät toiminnot), kuljetusyritysten päätyyppien ja kuljetuksiin liittyvien toimintojen organisaatiot, erityiskuljetusmuodot (säiliökuljetukset, kylmäkuljetukset jne.), alan kehitys (palvelujen monipuolistaminen, rautatie-maantiekuljetukset, alihankinnat jne.),

Ajokortit D, D + E, D1 ja D1 + E

3.8 tavoite: tuntea matkustajakuljetusten taloudellinen ympäristö ja markkinajärjestelmä

tiekuljetukset suhteessa muihin kuljetusmuotoihin (raideliikenne, yksityisautot), tiekuljetusten eri toimintamuodot, maan rajojen ylittäminen (kansainvälinen liikenne), matkustajakuljetusyritysten päätyyppien organisaatiot.

2 jakso: 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetty pakollinen perustason ammattipätevyys

2.1 *Opetukseen osallistumisen ja kokeen suorittamisen käsittävä vaihtoehto*

Perustason ammattipätevyyden hankkimiseen sisältyy opetusta kaikissa 1 jaksossa luetelluissa oppiaineissa. Tämän perustason ammattipätevyyteen liittyvän koulutustason keston on oltava 280 tuntia.

Kunkin kuljettajan on saatava vähintään 20 tuntia henkilökohtaista ajo-opetusta asianomaisen luokan ajoneuvolla, joka täyttää vähintään direktiivissä 91/439/ETY vahvistetut testiajoneuvojen vaatimukset.

Edellä tarkoitettussa henkilökohtaisessa ajo-opetuksessa kuljettajan ammattiin pyrkivän seurassa on oltava opettaja, joka on hyväksytyn koulutuslaitoksen palveluksessa. Kukin kuljettaja voi saada henkilökohtaista ajo-opetusta enintään 8 tuntia edellä mainituista 20 tunnista erityisellä testialueella tai korkeatasoisessa simulaattorissa, jotta voidaan arvioida edistymistä turvallisuusmääräyksiin perustuvassa järkevässä ajokäyttötymisessä. Tarkoituksena on erityisesti arvioida ajoneuvon hallintaa kunnoltaan vaihtelevilla ajoradoilla vaihtelevissa ilmasto-olosuhteissa valoisaan ja pimeään aikaan.

5 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen kuljettajien osalta perustason ammattipätevyyteen liittyvän koulutuksen keston on oltava 70 tuntia, joista 5 tuntia on henkilökohtaista ajo-opetusta.

Tämän koulutuksen jälkeen jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset teettävät tai niiden nimeämä yksikkö teettää kuljettajalla kirjallisen tai suullisen kokeen. Koe sisältää vähintään yhden kysymyksen 1 jaksossa esitetyn oppiaineluettelon jokaista tavoitetta kohti.

2.2 *Pelkkien kokeiden suorittamisen käsittävä vaihtoehto*

Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tai niiden nimeämä yksikkö järjestävät edellä tarkoitettujen teoria- ja käytännön kokeet tarkistaakseen, että kuljettajan ammattiin pyrkivien tietojen taso vastaa 1 jaksossa edellytettyä tasoa kaikkien siinä esitettyjen tavoitteiden ja aineiden osalta.

a) Teoriakoe koostuu vähintään kahdesta osasta:

- i) kysymykset, joko monivalintatehtävänä tai suoraan vastattavina kysymyksinä tai näiden kahden yhdistelmänä,
- ii) tilanteiden tarkastelu.

Teoriakokeen vähimmäiskeston on oltava 4 tuntia.

b) Käytännön koe koostuu kahdesta osasta:

- i) ajokoe, jonka tarkoituksena on arvioida edistymistä turvallisuussääntöihin perustuvassa järkevässä ajokäyttötymisessä. Ajokoe toteutetaan mahdollisuuksien mukaan taajaman ulkopuolella sijaitsevilla teillä, moottoriliikenneteillä ja moottoriteillä (tai vastaavilla), sekä kaikenlaisilla kaupunkiliikenneväylillä, joilla on oltava sellaisia ongelmakohtia, joita kuljettaja todennäköisesti työssään kohtaa. Ajokoe olisi hyvä suorittaa vilkkaukseltaan vaihtelevissa liikenneolosuhteissa. Ajoaika tiellä on käytettävä optimaalisesti, jotta kuljettajan ammattiin pyrkivää voidaan arvioida kaikilla sellaisilla liikennevyöhykkeillä, joita kuljettaja todennäköisesti työssään kohtaa. Ajokokeen vähimmäiskeston on oltava 90 minuuttia.
- ii) käytännön koe, joka kattaa vähintään kohdat 1.4, 1.5, 1.6, 3.2, 3.3 ja 3.5.

Käytännön kokeen vähimmäiskeston on oltava 30 minuuttia.

Käytännön kokeessa käytettävän ajoneuvon on vastattava vähintään direktiivissä 91/439/ETY vahvistettuja testiajoneuvojen vaatimuksia.

Käytännön koetta voidaan täydentää kolmannella osalla, joka toteutetaan erityisellä testialueella tai korkeatasoisessa simulaattorissa, jotta voidaan arvioida edistymistä turvallisuusmääräyksiin perustuvassa järkevässä ajokäyttötymisessä. Tarkoituksena on erityisesti arvioida ajoneuvon hallintaa kunnoltaan vaihtelevilla ajoradoilla vaihtelevissa ilmasto-olosuhteissa valoisaan ja pimeään aikaan.

Tämän vapaaehtoisen ajokokeen kesto ei ole määrätty. Jos kuljettaja läpäisee kokeen, sen kesto voidaan lyhentää i alakohdassa tarkoitettujen ajokokeen 90 minuutista, kuitenkin enintään 30 minuutilla.

5 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen kuljettajien osalta teoriakoe kattaa ainoastaan ne 1 jaksossa luetellut oppiaineet, jotka koskevat uuden perustason ammattipätevyysvaatimuksen kattamia ajoneuvoja. Näiden kuljettajien on kuitenkin suoritettava käytännön koe kokonaisuudessaan.

3 jakso: 3 artiklan 2 kohdassa säädetty perustason ammattipätevyyttä koskeva nopeutettu koulutus

Perustason ammattipätevyyttä koskevaan nopeutettuun koulutukseen on sisällyttävä opetusta kaikissa 1 jaksossa luetelluissa oppiaineissa. Sen keston on oltava 140 tuntia.

Kunkin kuljettajan on saatava vähintään 10 tuntia henkilökohtaista ajo-opetusta asianomaisen luokan ajoneuvolla, joka täyttää vähintään direktiivissä 91/439/ETY vahvistetut testiajoneuvojen vaatimukset.

Edellä tarkoitettussa henkilökohtaisessa ajo-opetuksessa kuljettajan ammattiin pyrkivän seurassa on oltava opettaja, joka on hyväksytyn koulutuskeskuksen palveluksessa. Kukin kuljettaja voi saada henkilökohtaista ajo-opetusta enintään 4 tuntia edellä mainituista 10 tunnista erityisellä testialueella tai korkeatasoisessa simulaattorissa, jotta voidaan arvioida edistymistä turvallisuusmääräyksiin perustuvassa järkevässä ajokäyttäytymisessä. Tarkoituksena on erityisesti arvioida ajoneuvon hallintaa kunnoltaan vaihtelevilla ajoradoilla vaihtelevissa ilmasto-olosuhteissa valoisaan ja pimeään aikaan.

5 artiklan 5 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen kuljettajien osalta perustason ammattipätevyyttä koskevan nopeutetun koulutuksen keston on oltava 35 tuntia, josta 2 tuntia 30 minuuttia on henkilökohtaista ajo-opetusta.

Tämän koulutuksen jälkeen jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset teettävät tai niiden nimeämä yksikkö teettää kuljettajalla kirjallisen tai suullisen kokeen. Koe sisältää vähintään yhden kysymyksen 1 jaksossa esitetyn oppiaineluettelon jokaista tavoitetta kohti.

4 jakso: 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetty pakollinen jatkokoulutus

Pakolliset jatkokoulutuskurssit järjestää hyväksytty koulutuskeskus. Jatkokoulutuksen keston on oltava 35 tuntia joka viides vuosi, ja se järjestetään jaksoissa, joiden kunkin kesto on vähintään 7 tuntia. Osa jatkokoulutuksesta voidaan toteuttaa korkeatasoisissa simulaattoreissa.

5 jakso: Perustason ammattipätevyyden ja jatkokoulutuksen hyväksyminen

5.1 Perustason ammattipätevyyteen liittyvää koulutusta ja jatkokoulutusta järjestävien koulutuskeskusten on oltava jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten hyväksymiä. Hyväksyntä voidaan myöntää ainoastaan kirjallisesta pyynnöstä. Pyyntöön liitettävien asiakirjojen on sisällettävä seuraavat tiedot:

- 5.1.1 asianmukainen pätevyyttä ja koulutusta koskeva ohjelma, josta käyvät ilmi opetettavat asiat sekä ehdotettu toteutussuunnitelma ja opetusmenetelmät;
- 5.1.2 selvitys opettajien pätevydestä ja toiminta-aloista;
- 5.1.3 selvitys kurssien pitopaikoista, opetusmateriaalista, käytännön harjoituksia varten varatuista resursseista sekä käytettävästä ajoneuvokannasta;
- 5.1.4 selvitys kurssien osallistumisehdoista (osallistujien lukumäärä).

5.2 Toimivaltaisen viranomaisen on myönnettävä hyväksyntä kirjallisesti ja seuraavin ehdoin:

- 5.2.1 koulutus on annettava pyynnön mukana olleiden asiakirjojen mukaisesti;
- 5.2.2 toimivaltaisella viranomaisella on oltava mahdollisuus lähettää valtuuttamiaan henkilöitä seuraamaan koulutusta ja sillä on oltava oikeus valvoa hyväksytyjä keskuksia kurssien ja kokeiden toteuttamistapojen ja asianmukaisen kulun osalta.
- 5.2.3 hyväksyntä voidaan peruuttaa kokonaan tai toistaiseksi, jos sen ehdot eivät enää täyty.

Hyväksytyin keskuksen on taattava, että opettajat tuntevat hyvin uusimmat määräykset ja koulutusta koskevat säännöt. Opettajien on osana erityistä valintamenettelyä voitava osoittaa didaktiset ja pedagogiset tiedot. Koulutuksen käytännön osaa varten opettajien on voitava osoittaa kokemus kuljettajan ammatista tai vastaava ajokokemus, kuten kokemus raskaiden ajoneuvojen ajo-opetuksen antamisessa.

Koulutusohjelma on laadittava hyväksynnän ja kohdissa 1 jaksossa mainittujen oppiaineiden mukaisesti.

LIITE II

KULJETTAJAN AMMATTIPÄTEVYYSKORTTIA VARTEN VAHVISTETTUA EUROOPAN YHTEISÖN MALLIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

1. Kortin fyysisten ominaisuuksien on oltava standardien ISO 7810 ja ISO 7816-1 mukaiset.

Tarkistamismenetelmien, joilla varmistetaan kortin fyysisten ominaisuuksien yhdenmukaisuus kansainvälisten standardien kanssa, on oltava standardin ISO 10373 mukaiset.

2. Kuljettajan ammattipätevyyskortti on kaksipuolinen:

Etupuolella on:

- a) otsake "kuljettajan ammattipätevyyskortti" painettuna suurikokoisilla kirjaimilla kortin myöntävän jäsenvaltion kielellä tai kielillä;
- b) kortin myöntävän jäsenvaltion nimi (vapaaehtoinen merkintä);
- c) kortin myöntävän jäsenvaltion kansainvälinen tunnus negatiivina sinisessä ja kahdentoista keltaisen tähden ympäröimässä suorakulmiossa; jäsenvaltioiden kansainväliset tunnukset ovat seuraavat:

B: Belgia

DK: Tanska

D: Saksa

GR: Kreikka

E: Espanja

F: Ranska

IRL: Irlanti

I: Italia

L: Luxemburg

NL: Alankomaat

A: Itävalta

P: Portugali

FIN: Suomi

S: Ruotsi

UK: Yhdistynyt kuningaskunta

- d) korttia koskevat, seuraavalla tavalla numeroidut tiedot:

1. haltijan sukunimi
2. haltijan etunimi (etunimet)
3. haltijan syntymäaika ja -paikka
4. a) myöntämispäivä
- b) viimeinen voimassaolopäivä
- c) myöntänyt viranomainen (voidaan painaa kortin kääntöpuolelle)
- d) numero, joka on hallinnollisia tarkoituksia varten annettu muu kuin ajokortin numero (vapaaehtoinen)
5. a) ajokortin numero
- b) kortin sarjanumero
6. haltijan valokuva
7. haltijan allekirjoitus
8. vakinainen asuinpaikka, kotipaikka tai postiosoite (vapaaehtoinen merkintä)
9. ajoneuvoluokat tai alaluokat, joiden osalta kuljettaja täyttää perustason ammattipätevyyttä ja jatkokoulutusta koskevat vaatimukset;

- e) merkintä "Euroopan yhteisöjen malli" painettuna kortin myöntävän jäsenvaltion kielellä tai kielillä ja merkintä "kuljettajan ammattipätevyyskortti" kaikilla muilla Euroopan yhteisöjen kielillä sinisellä painettuna muodostavat kortin taustan:
- tarjeta de cualificación del conductor
chaufføruddannelsesbevis
Fahrerqualifizierungsnachweis
δελτίο επιμόρφωσης οδηγού
driver qualification card
carte de qualification de conducteur
cárta cáilíochta tiomána
carta di qualificazione del conducente
kwalificatiekaart bestuurder
carta de qualificação do motorista
kuljettajan ammattipätevyyskortti
yrkeskompetensbevis för förare
- f) viitevärit:
- sininen: Pantone Reflex blue
  - keltainen: Pantone yellow

Kääntöpuolella on:

- a) 9. ajoneuvoluokat tai alaluokat, joiden osalta kuljettaja täyttää perustason ammattipätevyyttä ja jatkokoulutusta koskevat vaatimukset;
10. tämän direktiivin 10 artiklassa säädetty yhteisön koodi;
11. tila hallintoa varten tarvittaville tai liikenneturvallisuuteen liittyville tiedoille, jotka kortin myöntänyt jäsenvaltio mahdollisesti lisää (vapaaehtoinen merkintä). Jos merkintä liittyy tässä liitteessä määriteltyihin tietoihin, merkinnän eteen lisätään vastaavan kohdan numero;
- b) kortin sivuilla 1 ja 2 olevien numerokohtien (ainakin kohtien 1, 2, 3, 4 a, 4 b, 4 c, 5 a, 5 b ja 10) selitykset.
- Jos jäsenvaltio haluaa tehdä tällaiset merkinnät kansallisella kielellä, joka on muu kuin englanti, espanja, hollanti, italia, kreikka, portugali, ranska, ruotsi, saksa, suomi tai tanska, sen on laadittava kuljettajan ammattipätevyyskortti kaksikielisenä käyttäen myös jotakin edellä mainituista kielistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän liitteen muiden säännösten soveltamista.

3. Turvallisuus, mukaan lukien tietosuoja

Kuljettajan ammattipätevyyskortin osatekijöillä pyritään estämään kaikenlainen väärentäminen tai kortin käsittely ja havaitsemaan niiden yritykset.

Jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että kortin turvataso vastaa vähintäänkin ajokortin turvatasoa.

4. Erityissäännökset

Jäsenvaltiot voivat komissiota kuultuaan lisätä korttiin värejä tai merkintöjä, kuten viivakoodin, kansallisia tunnuksia ja turvallisuutta lisääviä ominaisuuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän liitteen muiden säännösten soveltamista.

Ammattipätevyyskorttien vastavuoroisen tunnustamisen vuoksi viivakoodi saa sisältää ainoastaan ne tiedot, jotka jo ovat näkyvissä kortissa tai jotka ovat tarpeellisia kortin myöntämismenettelyssä.

KULJETTAJAN AMMATTIPÄTEVYYSKORTTIA VARTEN VAHVISTETTU EUROOPAN YHTEISÖN MALLI

Etupuoli

	KULJETTAJAN AMMATTIPÄTEVYYSKORTTI		(JÄSEN VALTIO)
	6. VALOKUVA	1. 2. 3. 4a. 4b. 4c. (4d.) 5a. 5b. 7. (8.)	
	9.		

Kääntöpuoli

11.	9.	10.
	C1	
	C	
	D1	
	D	
	C1E	
	CE	
	D1E	
	DE	

1. Sukunimi
2. Etunimi (etunimet)
3. Syntymäaika ja -paikka
4a. Kortin myöntämispäivä
4b. Kortin viimeinen voimassaolopäivä
4c. Kortin myöntänyt viranomainen
5a. Ajokortin numero
5b. Kortin sarjanumero
10. Yhteisön koodi